

Oikeustapauskokoelma

Yhdistetyt asiat C-457/11-C-460/11

**Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)
vastaan**

**Kyocera ym. (C-457/11) ja Canon Deutschland GmbH (C-458/11) sekä Fujitsu Technology
Solutions GmbH (C-459/11)**

ja

Hewlett-Packard GmbH (C-460/11)

vastaan

Verwertungsgesellschaft Wort (VG Wort)

(Bundesgerichtshofin esittämät ennakkoratkaisupyynnöt)

Immateriaalioikeudet — Tekijänoikeus ja lähioikeudet tietoyhteiskunnassa — Direktiivi 2001/29/EY — Oikeus kappaleen valmistamiseen — Sopiva hyvitys — Käsite ”paperille tai samankaltaiselle alustalle valmistetut kappaleet, jotka on tehty käyttämällä mitä tahansa valokuvaustekniikkaa tai muuta menetelmää, jolla on samanlaiset vaikutukset” — Käytettävissä olevien teknisten toimenpiteiden, joiden tarkoituksena on estää tai rajoittaa luvattomia tekoja, käyttämättä jättämisen seuraukset — Kappaleiden valmistamista koskevan hiljaisen tai nimenomaisen luvan antamisen seuraukset

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto) 27.6.2013

1. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Tekijänoikeus ja lähioikeudet — Direktiivi 2001/29 — Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien yhdenmukaistaminen tietoyhteiskunnassa — Ajallinen soveltamisala — Teosten ja muun suojatun aineiston käyttäminen ennen direktiivin täytäntöönpanolle varatun määräajan päättymistä — Direktiivin soveltamatta jättäminen*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29 10 artiklan 2 kohta)

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Tekijänoikeus ja lähioikeudet — Direktiivi 2001/29 — Tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien yhdenmukaistaminen tietoyhteiskunnassa — Oikeus valmistaa kappale — Poikkeukset ja rajoitukset — Edellytykset — Sopiva hyvitys — Toimenpide, jolla oikeudenhaltija sallii kappaleen valmistamisen teoksestaan tai muusta suojatusta aineistosta, ei vaikuta sopivaan hyvitykseen*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 ja 3 kohta)

3. *Ennakkoratkaisukysymykset — Unionin tuomioistuimen toimivalta — Rajat — Kansallisen tuomioistuimen toimivalta — Oikeusriidan tosiseikkojen selvittäminen ja arviointi — Ennakkoratkaisukysymyksen tarpeellisuus ja esitettyjen kysymysten merkityksellisyys —*

Asian arvioimisen kuuluminen kansalliselle tuomioistuimelle — Kysymykset, joilla ei ilmiselvästi ole merkitystä, ja hypoteettiset kysymykset, joihin ei voida antaa hyödyllistä vastausta — Kysymykset, joilla ei ole yhteyttä pääasian oikeudenkäynnin kohteeseen

(SEUT 267 artikla)

4. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Tekijänoikeus ja lähioikeudet — Direktiivi 2001/29 — Tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien yhdenmukaistaminen tietoyhteiskunnassa — Oikeus valmistaa kappale — Yksityistä kopiointia koskeva poikkeus — Sopiva hyvitys — Luvattomien toimien estämiseen tai rajoittamiseen tarkoitettujen teknisten toimenpiteiden soveltamatta jättämisen vaikutus*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 kohdan b alakohta ja 6 artikla)

5. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Tekijänoikeus ja lähioikeudet — Direktiivi 2001/29 — Tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien yhdenmukaistaminen tietoyhteiskunnassa — Oikeus valmistaa kappale — Poikkeukset ja rajoitukset — Paperille tai samankaltaiselle alustalle valmistetut kappaleet, jotka on tehty käyttämällä mitä tahansa valokuvaustekniikkaa tai muuta menetelmää, jolla on samanlaiset vaikutukset — Käsite — Kappaleen valmistaminen toisiinsa kytketyillä kirjoittimella ja henkilökohtaisella tietokoneella kuuluu käsitteen alaan*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 kohdan a alakohta)

6. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen — Tekijänoikeus ja lähioikeudet — Direktiivi 2001/29 — Tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien yhdenmukaistaminen tietoyhteiskunnassa — Oikeus valmistaa kappale — Poikkeukset ja rajoitukset — Paperille tai samankaltaiselle alustalle valmistetut kappaleet, jotka on tehty käyttämällä mitä tahansa valokuvaustekniikkaa tai muuta menetelmää, jolla on samanlaiset vaikutukset — Sopiva hyvitys — Kappaleiden valmistaminen yhdellä yhtenäisellä menetelmällä laiteketjun avulla — Jäsenvaltioiden mahdollisuus ottaa käyttöön järjestelmä, jossa sopivan hyvityksen maksavat henkilöt, joiden hallinnassa on kyseiseen ketjuun kuuluva laite, joka osallistuu epäitsenäisesti yhteen yhtenäiseen menetelmään — Edellytykset*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 kohdan a alakohta)

1. Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annettu direktiivi 2001/29 ei vaikuta teosten ja muun suojatun aineiston käyttämiseen kyseisen direktiivin voimaantulon (22.6.2001) ja sen täytäntöönpanolle varatun määräajan päättymisen (22.12.2002) välisenä aikana. Kyseisen direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa säädetään, ettei tämän direktiivin soveltaminen vaikuta ennen 22 päivänä joulukuuta 2002 toteutettuihin toimiin eikä ennen mainittua päivää hankittuihin oikeuksiin.

(ks. 27 ja 29 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. Kun kyse on tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 tai 3 kohdassa säädetystä poikkeuksesta tai rajoituksesta, mahdollinen toimenpide, jolla oikeudenhaltija sallii kappaleen valmistamisen teoksestaan tai muusta suojatusta aineistosta, ei vaikuta sopivaan hyvitykseen siitä riippumatta, onko tämä hyvitys kyseisen direktiivin sovellettavan säännöksen nojalla pakollinen vai vapaaehtoinen.

(ks. 40 kohta ja tuomiolauselman 2 kohta)

3. Ks. tuomion teksti.

(ks. 44 kohta)

4. Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun direktiivin 2001/29 6 artiklassa tarkoitettujen teknisten toimenpiteiden soveltamismahdollisuus ei voi aiheuttaa sitä, ettei kyseisen direktiivin 5 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua sopivaan hyvitykseen liittyvää edellytystä sovellettaisi.

Sopivalla hyvityksellä pyritään nimittäin korvaamaan tekijöille vahinko, joka heille aiheutuu yksityistä kopiointia koskevan poikkeuksen käyttöönotosta ja näin ollen siitä, että heidän suojattuja teoksiaan käytetään ilman heidän lupaansa. Yksityistä kopiointia koskevaa poikkeusta eivät ota käyttöön oikeudenhaltijat vaan jäsenvaltiot, jotka sallivat teosten tai muun suojatun aineiston käytön yksityistä kopiointia varten. Näin ollen juuri jäsenvaltion, joka ottamalla käyttöön kyseisen poikkeuksen sallii yksityisen kopiointin, on varmistettava kyseisen poikkeuksen asianmukainen soveltaminen ja rajoitettava näin tekoja, joihin ei ole saatu lupaa oikeudenhaltijoilta. Teknisillä toimenpiteillä, joita oikeudenhaltijoilla on mahdollisuus toteuttaa, tarkoitetaan tekniikoita, laitteita tai osia, jotka ovat omiaan varmistamaan yksityistä kopiointia koskevalla poikkeuksella olevien tavoitteiden toteutumisen ja estämään sellaisen kappaleen valmistamisen, jota jäsenvaltiot eivät tämän poikkeuksen yhteydessä ole sallineet, tai rajoittamaan sitä. Kun näiden teknisten toimenpiteiden soveltamisen vapaaehtoisuus otetaan huomioon, on todettava, että vaikka tällainen mahdollisuus toimenpiteiden soveltamiseen on olemassa, kyseisten toimenpiteiden soveltamatta jättäminen ei voi aiheuttaa sitä, ettei sopivaa hyvitystä sovellettaisi.

Asianomaisen jäsenvaltion on kuitenkin mahdollista saattaa oikeudenhaltijoille maksettavan korvauksen konkreettinen määrä riippumaan tällaisten teknisten toimenpiteiden soveltamisesta tai soveltamatta jättämisestä, jotta oikeudenhaltijoita tosiasiallisesti rohkaistaisiin toteuttamaan ne ja jotta he myötävaikuttaisivat näin vapaaehtoisesti yksityistä kopiointia koskevan poikkeuksen asianmukaiseen soveltamiseen.

(ks. 49, 52, 53 ja 56–59 kohta sekä tuomiolauselman 3 kohta)

5. Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua käsitettä ”kappaleen valmistaminen käyttämällä mitä tahansa valokuvaustekniikkaa tai muuta menetelmää, jolla on samanlaiset vaikutukset” on tulkittava siten, että se kattaa kappaleen valmistamisen kirjoittimella ja henkilökohtaisella tietokoneella silloin, kun nämä laitteet on kytketty toisiinsa.

Jos tämä tulos, toisin sanoen teoksen tai muun suojatun aineiston analoginen esittäminen, varmistetaan, kyseisessä kappaleenvalmistusmenetelmässä käytettyjen toimenpiteiden lukumäärällä tai sillä, minkälaista tekniikkaa tai minkälaisia tekniikoita siinä käytetään, ei ole niinkään merkitystä edellyttäen kuitenkin, että kyseisen yhden yhtenäisen menetelmän eri osat tai eri vaiheet toimivat tai tapahtuvat saman henkilön valvonnassa ja että niillä kaikilla pyritään valmistamaan kappale teoksesta tai muusta suojatusta aineistosta paperille tai samankaltaiselle alustalle. Direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 kohdan a alakohta ei tällaisissa olosuhteissa ole esteenä sille, että kyseisessä säännöksessä mainitun menetelmän yhteydessä käytetään erilaisia laitteita eli myös laitteita, joilla on digitaalinen käyttötarkoitus.

(ks. 70, 72 ja 80 kohta sekä tuomiolauselman 4 kohta)

6. Henkilön, joka on valmistanut tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun direktiivin 2001/29 5 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua kappaleen, on lähtökohtaisesti rahoitettava oikeudenhaltijoille maksettava hyvitys. Jäsenvaltiot ovat kuitenkin tähän liittyvien käytännön vaikeuksien vuoksi vapaita ottamaan tarvittaessa käyttöön maksun, joka peritään henkilöiltä, joiden hallinnassa kyseiset kappaleet valmistavat laitteet ovat. Jos kyseiset kappaleet valmistetaan yhdellä yhtenäisellä menetelmällä

laiteketjun avulla, jäsenvaltioilla on myös mahdollisuus kappaleen valmistamista edeltävien vaiheiden osalta ottaa tarvittaessa käyttöön järjestelmä, jossa sopivan hyvityksen maksavat henkilöt, joiden hallinnassa on kyseiseen ketjuun kuuluva laite, joka osallistuu kyseiseen menetelmään epäitsenäisesti, sikäli kuin näillä henkilöillä on mahdollisuus vyöryttää maksusta aiheutuva kustannus asiakkaittensa maksettavaksi, mutta selvää on, ettei oikeudenhaltijoille tällaisesta yhdestä yhtenäisestä menetelmästä aiheutuvan vahingon korvaamiseksi maksettavan sopivan hyvityksen kokonaismäärä kuitenkaan saa olennaisesti erota yhdellä ainoalla laitteella valmistetusta kappaleesta maksettavan vastaavan hyvityksen kokonaismäärästä.

(ks. 77, 78 ja 80 kohta sekä tuomiolauselman 4 kohta)